

BOJ PROTI FAŠISTOM V ROMUNIJ

Romunska vlada je podvzela strogo akcijo proti protisemitski in fašistični organizaciji Železni gardi, zaprla vse univerze in odredila razpust vseh tajnih organizacij.

BUKARESTA. — Vlada pro-mijerja Georga Tatarescu je včeraj zaprla vse romunske univerze, podvzela korake, da se izključi študente, ki so člani političnih organizacij in pooblaštila notranjega ministra, da razpusti vse tajne organizacije. Ta korak je bil posledica napada na rektorja univerze v Jassy dr. J. Trajana Bratuja, katerega so napadli trije moški ter ga z bodali kritično ranili. Napad se pripisuje fašistom, ki so organizirani v Železni gardi. Trideset fašistov je bilo vrženih v preiskovalni zapor. Dr. Bratu je član Narodne kmečke stranke, ki trpko nasprotuje romunskim nacijskim in fašističnim organizacijam.

Univerze se bodo odprle šele potem, ko bo poostren sedanji zakon o avtonomiji univerz. Vsi študentje, katerim se bo dokazalo, da so se udeleževali v političnih demonstracijah, bodo izključeni.

Včerajšnji sklep Tatarescove vlade je bil v soglasju z odločitvijo kralja Karola, da je čas, da se stopi na prste fašistom in protisemitom. (Romunski fašisti posnemajo nemške nacije in propagirajo neizprosni boj proti židom in židovskim vplivom. Kralju to seveda ne more biti vseeno, saj je njegova ljubica Lupescu, ki ima velik vpliv nanj — židovka.)

Posledica kraljeve odločitve je bil odstop notranjega ministra Iona Duca, ki je odstopil pred desetimi dnevi, nakar je prevzel njegov urad premijer Tatarescu sam. Obenem je vlada odpoklicala tudi romunskega poslanika v Španiji, ker je postal venec na krsto dveh članov fašistične Železne garde, ki sta padla v boju na strani španskih fašistov.

V tukanjskih diplomatskih krogih tudi prevladuje mnenje, da bošta najbrže poslana na "poletne" nemški in italijanski položaj v Romuniji, ker sta se udeležila pogreba omenjenih "železnih gardistov", katerih trupla so pripeljali iz Španije ter jih pokopali v domači zemlji.

Maserna spoznana za krivo
Sodnica Lillian Westropp je včeraj spoznala za krivo vršeno nemoralne obrti Mrs. Floreco Martin, 48-letno vdovo, ki je obratovala na Euclid Ave. za mlada dekleta masirala moške. Proti nji sta pričala policaj Blais Nagy, ki se je šel v omejen zavod masirati, in policist Constance Jorgensen, ki je bil nekaj dni v službi pri Marstonu. Pri pogonu v njene prostore, ki je sledil, so bile aretirane štiri mladenke, ki so pa odklonile pričevanje, češ, da bi krivino "osramotili in in-je na lastni koži skusil "prijet-zaslišan privatno v uradu sod-nice. Sodba proti Martinovi bo izrečena 15. marca.

Ameriški pisatelji bičajo španske rebele

Pozvali so svoje kolege, umetnike, duhovščino in učitelje, da položijo na stran politične, verske in rasne razlike ter v soglasju z ameriški tradicijami obsodijo divjanje fašistov v Španiji. Med pisatelji, ki so podpisali ta apel, je tudi Adamič

NEW YORK. — Newyorški

Times poroča, da je skupina 98 ameriških pisateljev in pisateljic v nedeljo 28. februarja objavilo skupno izjavo, v kateri pravijo, da nevtralnostna politika Združenih držav ne sme preprečiti obsojanja "militaristične klike, ki s pomočjo tujih zaveznikov napada legalno in demokratsko izvoljeno republikansko vlado v Španiji" od strani privatnih državljanov.

"Mi, podpisani ameriški pisatelji (ce)", pravi izjava, "smatramo, da je nevtralnostna politika Združenih držav napram nasprotujočim si silam v Španiji, ustvarila še večjo potrebo, ki zahteva, da privatni državljani svobodno in brez strahu izrečejo svojo moralno sodbo.

"Mi ne moremo molčati, ko vojna (v Španiji) postaja klanje neoboroženih, nedolžnih in brezmožnih ljudi! Zlasti pa še obsojamo pobijanje žensk, otrok in drugih neoboroženih ljudi od strani militaristične klike, ki s pomočjo tujih zaveznikov napada legalno in demokratsko izvoljeno republikansko vlado v Španiji! Mi ostro obsojamo (Dalje na 2. str.)

PROTIFAŠISTIČNI IZGREDI V BELGRADU

BELGRAD, Jugoslavija. — V nedeljo je tu prišlo do hudega boja med Ljotičevimi fašisti in protifašistično onadino, ki je napadla zborovanje, na katerem je govoril Ljotič, ki skuša zasedati fašizem v Jugoslaviji. Protifašisti so razbili vsa okna v pritličju poslopja, v katerem se je vršilo zborovanje. Fašisti so nato izvršili protinapad. V bitki je bilo ranjenih sedem oseb.

KROKARJI POŽRLI VOLKA

KEMMEMER, Wyo. — Iz tukanjske okolice je prišla vest, da so te dni trije lačni krokari napadli nekega prijiškega volka (coyote), ga umorili in požrli. Zanimivi boj je videlo več farmarjev, ki so povedali, da so krokari kljuvali volka v oči in po telesu tako dolgo, dokler ni omagal, se zgrudil v sneg in poginil, nakar so se začeli gostiti z njim.

Hrvaški rojak umrl

V terek je nagloma preminul hrvaški rojak Koloman Čupić, star 40 let in stanujoč pri družini Perkovič na 1113 E. 74 St. Tukaž zapušča soprogo Viktorijo in sina Roberta, V Sharonu, Pa., zapušča očeta Jožefa in brata Georga, v Detroitu pa se stro Mrs. Mary Reinhart ter več drugih sorodnikov. Doma je bil iz Djakova, Jugoslavija, kjer zapušča več sorodnikov. V Ameriki je bival 20 let. Pogreb se bo vršil v četrtek popoldne ob 1:30 iz pogrebnega zavoda Jos. Zele in Sinovi, 6502 St. Clair Ave., na pokopališču Highland Park.

Seja

Nocoj ob 7:30 se vrši seja ženskega kluba Slov. doma na Holmes Ave.

Računi za plin

V našem uradu lahko plačate račune za elektriko in plin.

NOVA STAVKA NA MADŽARSKEM

FUENFKIRCHEN, Madžarska. — Dva in štirideset sto rudarjev je včeraj odšlo na štrajk v znak protesta proti odslovlitvi 146 njihovih tovarišev, ki so pretekli teden uprizarili podzemno lakotno stavko proti 8-odstotnemu mezdemu znižanju. Stavka je bila končana, ko se je kompanija podala pritisku od vladne strani ter preklicala mezdno znižanje. Takoj po stavki pa je stavkarje vrgla na cesto. To je izzvalo novo splošno stavko.

OTROK NAJ VE, KAJ GA ČAKA

ST. LOUIS. — Doktorica Loring Pruette iz New Yorka je na zborovanju Progressivne svetovne zveze svetlovala ameriškim staršem, da vzgojijo svoje otroke tako, da bodo vedeli, da jih čaka v življenju sama negotovost, "zlasti, ker je to vse, kar nam današnji svet nudi". Dr. Pruette je dejala, da so današnji starši podobni "španskim materam, ki razprostrajo svoja krila nad svojimi otroki, skušajo jih obvarovati pred smrtjo iz zraka". Otroke, v starosti od 10 do 20 let, ki jih starši danes smatrajo za neobojljive, ki si ni morejo pomagati, je treba navaditi, da si bodo znali sami pomagati, pravi newyorška zdravnica. Dr. William H. Kilpatrick iz učiteljskega Columbijeve univerze pa je svaril pred nadaljevanjem ustvarjanja pomankanja sredi izobila, sicer, je dejal, "bo prišel kak ameriški Hitler ter potegnil mladino za seboj".

POBESNEL, KER NI DOBIL PODPORE

DENVER. — Frank Bailey, 59letni bivši pridigar iz Omaha, je v ponedeljek vprašal za javno podporo in ko je ni dobil, ker je religijni urad brez sredstev, je pobesnel ter ustrelil tri religiozne uradnike, neko uradnico pa nevarno obstrelil. Tukažnja religiozna situacija je izredno kritična, ker so blagajne prazne.

Relifna situacija

Kritična relifna situacija v Clevelandu je bila začasno rešena, ko so trgovci, ki zalagajo okrajno relifno upravo z živili, oblačili in kurivom, pričaali, da bodo dajali blago na upanje še dva tedna, toda ne več kot za \$310.000. Pomožni relifni odbor je poslal v Columbus delegacijo, kateri je naročeno, da pritisne na državno postavodajo, da dovoli nadaljnjih \$2.000.000 za okrajne relifne potrebe do 15. aprila. Obenem je bila odredjena preiskava podeljevanja javne podpore v Clevelandu, pri čemer se bo skušalo spraviti z javne podpore ljudi, ki niso absolutno potrebni podpore.

Posebne cene

Kremzar Furniture, 6806 St. Clair Ave., nudi posebne cene na pralnih strojih Maytag. Prejšnja cena je bila \$109.50, sedaj je pa \$99.50. Ta cena velja samo za emejen čas.

Zdravniška preiska- va zakonskih kandidatov

Ohijska komisija priporoča onemogočenje ženitve ljudem, ki bolehalo na socialnih boleznih itd.

COLUMBUS. — Državna komisija za poroke, razporeke in ločitve je izdala začasno in nedovršeno poročilo, v katerem predlaga, da se otežkoči skok v zakonski jarem, istočasno pa olajša beg iz zakonskega kurnika. Poročilo, ki je bilo poslano državnim Odvetniški zbornici, priporoča, da se vključi v poročno zakonno sledeče novosti:

Vse osebe, ki se nameravajo poročiti, se morajo podvreči fizični in mentalni zdravniški preiskavi; osebe, ki imajo spolne bolezni ali so božjastne ali slaboumne, ne morejo dobiti poročnega dovoljenja. Zakonski kandidati se morajo poročiti najkasneje v teku 20 dni po izdaji zdravniškega dovoljenja. Bratranec in sestrična ne moreta dobiti poročnega dovoljenja. (Dalje na 2. str.)

V nesreči

Pred enim tednom je bil v avtomobilski nesreči Louis Plesec, sin Valentina Plesea, 16823 Waterloo rd. Odpeljan je bil v bolnišnico. Sedaj se pa nahaja doma, kjer ga prijatelji lahko obiščejo.

V bolnišnici

Louis Novak, 793 E. 154 St., je bil odpeljan v mestno bolnišnico.

Pohane ribe

Ženski odsek S. N. Doma na St. Clair Ave. priredi "Fish Fry" v petek zvečer v prizidku avditorija v SND. Cena večerji bo samo 25c. Za ples bodo igrali bratje Germ. Zabave bo dovolj za vse.

Doma iz bolnišnice

Z Svetkovo ambulanco je bila pripeljana domov Uršula Suštarišič, 673 E. 160 St. Prijatelji so vabljeni, da jo obiščejo.

Komat umrl

Premislil je nagloma Martin Komat, 8010 Marble Ave. Star je bil 56 let. Bil je doma iz Primorske. V Ameriki je bival 35 let. Tukaž zapušča sestro Marijo Komat. Pogreb se bo vršil v četrtek ob 8. jutraj iz pogrebnega zavoda Louis F. Ferfolia.

Klub št. 49 JSZ

Seja kluba št. 49, JSZ, se bo vršila v petek dne 5. marca ob 8. zvečer v navadnih prostorih. Opozarja se sodruge, da se udeležijo seje, ker se bo volilo delegate za izredno socijalistično konvencijo, ki se bo vršila v Chicagu 26. marca.

Društvo "Mir," SNPJ

Društvo "Mir" št. 142 SNPJ, naznanja, da je odstavilo dr. L. Permeta kot društvenega zdravnika. Ostala sta zdravnika dr. Anthony Skur in dr. Angela Dejak.

Preselitev prostorov

New Fashion Dry Cleaning, 15621 Waterloo Rd. in Joseph Perme, krojač, 15607 Waterloo rd., sta se preselila v ene prostore na 15515 Waterloo rd. Tam bodo likali in čistili obleke kakor tudi izdelovali nove.

Direktorska seja

Nocoj se vrši redna seja direktorija tiskovne družbe Enakopravnosti.

Seja čitalnice

Jutri zvečer se vrši redna seja Slov. Nar. Čitalnice v čitalniških prostorih v SND.

Stavka v 10centnih trgovinah v Detroitu

Okrog sto prodajalk je na sedalnem štrajku že od sobote. Unija grozi s splošno stavko v vseh Woolworthovih trgovinah

DETROIT. — V soboto je zastavkalo okrog sto prodajalk v glavni detroitski 10centni trgovini družbe F. W. Woolworth, ki ima v Detroitu okrog 40 trgovin, širom Združenih držav pa 1788 podružnic in več sto trgovin v Kanadi in drugod. Dekleta, ki so članice unije natakarej in natakari, podružnice A. D. F., so enostavno obsedeli v prodajalni in izjavile, da ne odidejo ven, dokler družba ne ustreže njihovim zahtevam. Kmalu nato so začele sedalno stavko še prodajalke v neki drugi 10centni prodajalni.

Prodajalke zahtevajo 10c mezdnege povška na uro (sedaj dobivajo povprečno 29c na uro), 48 urni delovni teden in priznanje unije. Louis Koenig, poslovni upravnik njihove unije, je izjavil, da bo pozval unijski ekskutivni odbor, da proglasi splošno stavko v vseh Woolworthovih trgovinah širom dežele, ako družba ne pristane do sobote na zahteve unijskih stavkaric.

Woolworthove prodajalke so med najbolj izkoriščanimi delavkami v Ameriki. Družini Woolworth so prigarale težke milijone, katere razsipa zlasti Barbara Hutton-von Haugwitz-Reventlow, glavna dedinja F. W. Woolwortha, ki se ženi z raznimi "princi" in "grofi" in z njimi zapravlja milijone, ki so jih prigarale Woolworthove dedavke ob mizerni mešah za dolgoletno ubijajoče delo.

"JAVNA PODGANA ŠT. 1"

WHITE PLAINS, N. Y. — Neki vaški policaj je pretekli teden prijel 29letnega Merla Vandebusha, zloglasnega bančnega roparja iz srednjega zapada, ki ga imenujejo zvezni detektivi "javno podgana št. 1". Veleporota okraja Westchester ga je nato v 15 minutah obtožila ropne neke banke v Katonah, N. Y., iz katere je z dvema pajdama odnesel nad 17 tisoč dolarjev. Vandebusha bi rade dobile v roke tudi oblasti v Wisconsinu in New Jerseyju, kjer je izvršil več sličnih zločinov, a ga najbrž ne bodo dobile. Če bo namreč tu spoznan za krivega, kar se bo najbrž zgodilo, ga čaka maksimalna kazen 60 let zaporu.

Novi stroj

Včeraj smo dobili v našo tiskarno popolnoma nov tiskarski stroj ali linotip. Prihod novega stroja je povzročil precej hapatij, ker je bilo treba premakniti več pultov in lesenih sten, da smo ga lahko spravili noter. Nu, pa smo ga navsezadnje le srečno spravili na njegovo mesto in naša tiskarna vam bo zdaj lahko še bolje postregla z ličnimi tiskarskimi izdelki.

Kultura

Mlad. zbor na Waterloo Rd.

Staršem mladinskega pevskega zbora S. D. D. na Waterloo Rd. se naznanja, da se vrši izredna seja v četrtek 4. marca, ob 7. zvečer. Seja se vrši pri predsedniku Mr. Terlepu na 15819 Arcade Ave.

Oblaki nad jeklarsko industrijo razpršeni

Največja jeklarska korporacija - Carnegie-Illinois, ki uposljuje 120 tisoč delavcev - je podpisala pogodbo z Lewisovim C. I. O. Pogodba določa minimalno mezdo \$5, 40 urni teden in kolektivno pogajanje

Lewisov odbor namerava takoj pritisniti na ostale jeklarske družbe, da doseže od njih enako priznanje

PITTSBURGH. — Philip Murray, načelnik odbora za organiziranje jeklarskih delavcev in desna roka Johna L. Lewisa, načelnika Odbora za industrijsko organizacijo, je včeraj naznanil, da si je organizirano delavstvo priborilo formalno priznanje od strani korporacije Carnegie-Illinois Steel, glavne edince orjaške jeklarske korporacije United States Steel. Med korporacijo in Murrayevim odborom je bil dosežen sporazum, ki določa minimalno dnevno mezdo \$5, 8urni delovnik in 40urni delovni teden, priznanje odbora za organiziranje jeklarskih delavcev (O. I. O.) kot zastopnika vseh delavcev, ki so organizirani v jeklarski uniji (Amalgamated Iron, Steel & Tin Workers) in ustanovitev skupnega odbora unijskih in kompanijskih zastopnikov, ki se bo sestel najkasneje dne 10. marca in izdelal podrobnejšo pogodbo z ozirom na mezde, delovni čas in pogoje itd.

Približno enake nove pogoje (višje mezde in 40urni delovni teden) je dalo svojim delavcem doslej še petnajst drugih jeklarskih družb, ki uposljujejo skupaj s korporacijo Carnegie-Illinois, katere uposljuje 120 tisoč delavcev, okrog 350 tisoč delavcev. Vseh delavcev v jeklarski industriji je okrog 550 tisoč.

Industrijski opazovalci se strinjajo, da je bila s tem korakom omejena na minimum možnost boja v jeklarski industriji, ki je bil videti še pred nekaj tedni neizbežen. Člani O. I. O. so mnenja, da pomeni sporazum med korp. C. I. in O. I. O. veliko zmago za organizirano delavstvo in da ne bo dolgo, ko bodo izdihnile vse kompanijske unije, kot posledica tega važnega dogodka. William Garrity, predsednik kompanijske unije v tovarni Edgar Thompson Works v Braddocku, Pa., je dejal: "To je bila velika zmaga in jaz mislim, da ne bo vzelo mnogo tednov, ko ne bo več nobene kompanijske unije v jeklarskih tovarnah."

Preobrat pa ni prišel kar čez noč. Lewis in Myron C. Taylor, sporadičnim sporom med kinematografskimi operatorji in delodajalci, ki že več let pretrese pogajala o tem več mesecev. Lewis je včeraj pohvalil doseženi sporazum s korp. C. — I. kot "krasen vzgled inteligentnega reševanja velikih ekonomskih problemov". "Sporazum je omogočila dalekovidnost in industrijska državniška modrost Myrona C. Taylorja. Mr. Taylor in jaz sva se tekom zadnjih mesecev od časa do časa večkrat sestala k pogovorom in pogajanjem. Oba sva se zavedala velike odgovornosti in dalekosežnih posledic najinih odločitev. Delavstvo, industrija in dežela vobče bodo želi koristiti od tega sporazuma."

Sporazum je bil dosežen včeraj po tri in polurni konferenci, nakar ga je podpisal predsednik korporacije Carnegie-Illinois Benjamin F. Fairless. Murrayeva izjava, s katero je naznanil doseg sporazuma, pravi med drugim: "Ta sporazum nedvomno pokazuje definitivno spremembo (Dalje na 3. str.)

ADAMIČEV POVRATEK IZ SRED. AMERIKE

NEW YORK. — Te dni se je vrnil iz srednjameriške republike Guatemale pisatelj Louis Adamič, ki je princel s seboj malone dokončan rokopis svoje nove knjige, ki bo imela naslov "The House in Antigua" (Hiša v Antigui.) V tem novem Adamičevem delu je opisana zgodovina tri sto let starega španskega kolonijalnega bivališča, v katerem je bil Adamič nastanjen tekom bivanja v Guatemali. Obenem je bil tam tudi zaposlen s knjigo o Ameriki, o kateri pričakuje, da bo pripravljena za tisk jeseni.

SMRDLJIVE BOMBE V GLEDALIŠČIH

NEW YORK. — V soboto zvečer so bile vržene smrdljive bombe v sedem newyorških gledališč in tisoče posetnikov je v paniki udrla na prosto. V silni gneči, ki je nastala pri vračanju gledališč, je bilo poškodovanih nad sto ljudi. Bombne napade na gledališča pripisujejo eni v tovarni Edgar Thompson Works v Braddocku, Pa., je dejal: "To je bila velika zmaga in jaz mislim, da ne bo vzelo mnogo tednov, ko ne bo več nobene kompanijske unije v jeklarskih tovarnah."

Otvoritev Hrvaškega narodnega doma

V soboto bo slavnostno otvorjen Hrvaški narodni dom na 6314 St. Clair Ave., katerega prostori so bili predelani in modernizirani, da bodo bolj zaščitali potrebam tukanjsnje hrvaške naselbine. Ob tej priliki se bo vršila slavnostna prireditve, na katero so vabljeni tudi naši rojaki, da s svojim pose- tom pokažejo, da se zavedajo lepega gesla: "Slovenec in Hrvat, zmerom bratu brat!"

Zemlja se je tresla

Včeraj dopoldne okrog 9:48 je bilo čutili rahle podzemse tukanje v nekaterih delih Clevelanda in predmestja. Prva poročila o tem so prišla iz Fairview Village kjer pravijo gospodinjje, da so slike na stenah nihale. Malo pozneje so čutili rahlo zibanje tudi v Cincinnatiju, Columbusu in Toledu.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV P.T.G. & PUB. CO.
VATRO J. GRILL, President
IVAN JONTEZ, Editor
6231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5311 — 5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto\$5.50
za 6 mesecev\$3.00; za 3 mesece\$1.50
Po pošti v Clevelandu in Kanadi in Mexici
za celo leto\$6.00
za 6 mesecev\$3.25; za 3 mesece\$1.60
Za Zedinjene države za celo leto\$4.50
za 6 mesecev\$2.50; za 3 mesece\$1.25
Po pošti v Evropi, Južno Ameriki in druge inozemske države
za 6 mesecev\$4.00; za celo leto\$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Louis Belle

Dobrih pevcev, kakortudi drugih umetnikov, bili pesniki, slikarji ali kiparji itd., ni mnogo na svetu. Mati narava je v tem pogledu hudo skopa napram nam. Povprečen glas že se da človeku, pa še tega ne prav rada, z izrednimi glasovi pa postopa kot prava mačeha in le malo je izvoljencev, katerim je bolj naklonjena v tem pogledu kot nam, ki si v mnogih slučajih kvečjemu lahko zabrudamo kako pesmico, kadar smo na samem in vemo, da nas nikdo ne posluša.

Louis Belle je bil med tistimi izvoljenci, katerim mati narava ob rojstvu pokloni posebne glasovne strunice. Tega izrednega daru pa se dolgo ni zavedal v polni meri. Ko se ga je zavedel, se je z vso ljubeznijo posvetil petju.

Sam talent pa pri nobeni stvari ne zadostuje. Talent je treba izgladiti ter opoliti, kakor draguljar šele s pilo da diamantu njegov polni sijaj. Treba se je bilo učiti, učiti in zopet učiti. Treba je bilo žrtvovati mnogo časa in tudi denarja, kajti dandanes je še vsako učenje drago, ker učitelji ne morejo živeti od muh, temveč se preživljajo s tem, kar dobe za svoje učenje — od učencev.

Toda Belle je vzljudil petje in je bil pripravljen tudi na žrtve, da izpopolni svoj talent. Pravimo: žrtve in to tudi mislimo. Dejstvo namreč je, da se morajo pri malih narodih kot je naš, dobesedno žrtvovati ne le pesniki, pisatelji, slikarji, kiparji itd., temveč tudi peveci. Še posebno pa to drži z ozirom na Ameriško Slovenijo. Usoda naših talentov, bilo pevskih, igalskih, pisateljskih, pesniških itd. je nevesela: ne nudi jim skoro ničesar razen velikih osebnih žrtv, ki jih golta žrtveni plamen skupnih kulturnih koristi. Če bi ne bilo v teh ljudeh globoke ljubezni do kulturnega udejstvovanja, ki jim omogoča žrtvovanje osebne udobnosti, bi bili ameriški Slovenci brez pevcev, brez igralcev, brez umetnikov, pisateljev, pesnikov itd.

Belle je najbrž vse to videl v naprej, ako pa ni, je pa moral to kmalu spoznati. Toda njegova ljubezen do petja je bila dovolj močna, da je premagal odpor, ki se pojavi proti osebnim žrtvam v slehernem kulturnem delavcu prej ali slej ter se vztrajno lotil piljenja svojega talenta. Sebi v korist? Bežite! Korist od tega smo imeli mi vsi kot celota, njemu so pa ostale — žrtve. Tako je.

Nu, kakor pesnika ali slikarja itd., tako lahko doleti pevec pri nas zgolj eno plačilo: priznanje, da celota upošteva njegov trud in njegovo samožrtvovanje in da mu je hvaležna za to. Ljudje, ki odrekajo svojim talentom celo to borbno povračilo za njihovo prizadevanje, jih niso vredni!

Louis Belle bo v nedeljo zvečer pel v našem Narodnem domu. Mislimo, da nam ni treba ponavljati, da je pevec, ki ga je užitek poslušati. Nšetokrat je že pel pred vami, na naših društvenih in kulturnih prireditvah, pel zastonj, pel iz ljubezni do petja in slovenske pesmi. Poznate ga! Zato se bomo omejili na kratek apel:

Posetite njegov koncert! Pokažite, da ste zmogni pravilno ceniti njegov talent, njegovo neumorno prizadevanje, da ga opili in njegove žrtve, ki mu jih je narekovala ljubezen do lepega petja, s katerim oplaja naše duše! Napolnite dvorano do zadnjega kotička, da bo videl, da ga znate ceniti! Razveselite ga in vlijte mu (Dalje v 6. koloni)

Izza hollywoodskih filmskih kulis

Ameriška filmska industrija je največja svoje vrste na svetu. Četudi nekatere druge dežele izdelujejo nekaj filmov, se isti po navadi ne morejo meriti z ameriškimi. Zaradi tega je menda ni civilizirane dežele na svetu, kjer se ne bi predvajali ameriški filmi.

Kakor znano, je središče ameriške filmske industrije v Hollywoodu, California. Mnogo filmov se izdela na licu mesta in je v to svrhu treba dostikrat zgraditi ogromne provizorične zgradbe in priprave. Za mnoge filme pa je treba primernih pokrajin in mesto Hollywood je tako srečno situirano, da je v okrožju istega najti nad 10.000 krajev za filmanje v naravi. V sami Californiji se lahko producira tropске polarne in puščavske scene. V bližini Arizone se tudi najdejo idilične puščavske pokrajine. Na otoku Santa Catalina, nedaleč od californijskega obrežja, je bilo posnetih že mnogo tropskih scen; v to svrhu pa je bilo treba postaviti tja gotovo število umetnih palm in tropskih rastlin.

Puščavske slike niso popolne brez viharja, ki nosi pesek. Neka filmska družba je nedavno čakala v puščavi Arizone dva tedna, da bi se pojavil vihar, pa ga ni hotelo biti. Nato so privlekli traktorje, ki so delali umetni vihar in v treh dneh je bila slika izgotovljena. Komaj pa je bilo delo gotovo, je privihral pravi vihar, ki je razgrajal tri dni in so morali igralci ves čas "vedriti" v svojih sotorih.

Pri snemanju kakšne scene v snegu, je včasih treba sneg poskopiti z umazano vodo, da svetloba za kamero ni preveč bliščeča. Pri snemanju barvnastih slik, kjer pride v poštev sveteljem posuta planjava, je treba včasih cvetlice v bližini kamere razredčiti, da pride barva tudi bolj oddaljenega cvetja v poštev.

Igralci neke filmske družbe so bili nekoč osem tednov zasneženi kakih 100 milj od Lewistona, Idaho. Mleko so jim privražali na saneh s psi, meso pa jim je dajala čreda ovac, katero so imeli za tak slučaj s seboj.

Kadar igralci jemljejo slike na planjavah, v katere ozadju so hribi, ki jih na slikah ne marajo, jih enostavno zakrijejo z umetno meglo. Tako megli lahko dajo celo prijeten duh po oranžah ali drugih dišavah, da igralcem ni preveč neprijetna, če jo veter zanese med nje.

Stvari, ki jih ne bo videl nihče več

"Zadnje mesece sem prebil skoraj samo v žariščih političnih katastrof", pripoveduje francoski pisatelj Jerome Tharaud, ki se muči ta čas na študijskem potovanju po Češkoslovaški. "Od septembra do decembra 1935 sem bil v Abesiniji. Bil sem v Addis Ababi, ko je izbruhnila vojna in sem prisostvoval izrazom neke družbe, ki se je vedla in mislila v marsikakšnem oziru tako, kakor za časa kraljice iz Sabe. Videl sem stvari, ki jih ne bo gledal nihče več, kajti ves abesinski svet je s svojo tradicijo vred propadel. Videl sem gostije, ki jih je prirejal neguš včasih za 2000 vojščakov za dva ali tri dni v neki ogromni dvorani svoje palače. Gledal sem mimohod polkov, ki so jim bili vodje odeti s panter-skimi kožami in so nosili levje lobanje na glavi.

Iz Addis Ababe sem odšel v Harar, kjer sem iskal sledov Arthurja Rimbauda. Govoril sem s hararskim škofom, 80-letnim monsijorom Jarosseaujem, ki je Rimbauda poznal. Ni

sta si bila nikoli, toda škof se spominja Rimbauda ljubeznivega, rezevala ga muza, ki je gledal s čudnim prezirom na okolice. Rimbaud je bil takrat zastopnik neke lyonske trgovske družbe. Vsak večer je ziral v svoji hiši mlade ljudi, ki jim je prebral koran. Harar je bila pesnikova zadnja življenjska postaja. Tu je obolel, spravi se ga v Francijo, kjer je umrl po operaciji noge.

Iz Abesinije sem odpotoval v Rim, kjer me je sprejel Mussolini. V avgustu 1936 sem bil 15 dni v Barceloni. Takrat so vladali tam anarhisti, komunisti so bili neznatna manjšina. Danes je baje drugače. Anarhisti so v manjšini. Iz Barcelone sem odpotoval v Andaluzijo in sem dospel v Toledo, kratko po njegovem padcu. Dva meseca so se vladne čete brez boja ali skoraj brez boja umikale pred Franco-vimi tujskimi legionarji in Maročani. Od Seville do Toleda skoraj se miličniki niso upirali. Ob klicu "Maročani prihajajo!" so pobegnili. Ko sem zapustil Toledo, sem bil prepričan, da bo Madrid neposredno na to padel Francu v roke. Ko se je začel napad, sem v tretjič odšel v Španijo. Opazil sem, da se odpor vladnih čet ojačuje. Tujski legionarji in Maročani so stali pred novo vojsko, pred "mednarodno brigado". Danes skoraj ni videti, da bi šlo za vojsko med tujskimi legionarji in Španci, vojna se bje med dvema tujskima legijama.

Menim, da je državljanska vojna za vselej odpravila enotnost Španije. Nastala bo federativna država s posameznimi državami, ki bodo uživale široko neodvisnost. Tudi mnenje, da postane Katalonija komunistična država, je neutemeljeno. V Kataloniji so anarhisti in komunisti manjšina, večina ljudi pa je usmerjena v republikanstvo.

Umetna cvetka ji je umorila srce

V enem najodličnejših braseljskih lokalov, v Casino aux Roses, se je zgodila tragična nesreča. V razkošni dvorani tega lokala se je bila zbrala k plesu najodličnejša družba belgijske prestolnice.

Kratko po polnoči so delili damam cvetlice iz tenke, spremeni-njaste pločevine. Med naslednjim plesom je 18letna Germaine Patinetova, hči senatorja in bivšega državnega tajnika, v rokah svojega zaročenca izgubila zavest in so jo odnesli v sosedno sobo. Zdravnik, ki so ga takoj poklicali, je mogel ugotoviti njeno smrt.

Poznejša obdukcija je zavrgla domneve, da je lepo dekle zadelo kap. Zdravniki so našli man-reč v okolici srca tenko ranico, ki je segala globoko do srca in v kateri je tičal še košček žice. Izviral je od kovinaste cvetke, ki si jo je bila Germaine pripela na nedri. Neka kretanja z leve roko je bila potisnila tenko žico v srce.

Zdravniška preiskava zakonskih kandidatov

(Dalje s 1. str.)
Moški pod 20. letom starosti in ženske pod 18. letom se ne morejo poročiti in vse osebe pod 21. letom starosti potrebujejo za poroko dovoljenje starsev, varuhov ali sodišč (sedanja minimalna starost je 18 let za fantke in 16 za dekleta). Ženitev brez poroke (common law marriage): moški in ženska se oddol-čita za skupno življenje brez da bi iskala poročno dovoljenje in se poročila; Slovenci pravimo tudi "divji zakon") so postavljene izven zakona s tem, da se zahteva od obeh pogodbenih

strank (moškega in ženske, ki hočeta živeti skupaj), da dobi-ta poročno dovoljenje. Ohijski poročni zakon sedaj priznava take zakone.

Na drugi strani pa komisija daje sledeča priporočila za o-lajšanje bega iz zakonske klet-ke:

Med vzroke za razporoko se vključijo: Zapustitev zakonskega tovariša za delj kot eno leto a-li pijančevanje iz navade, ki traja enako dobo (doslej se je la-hko dobilo razporoko v takih slu-čajih le, če je mož zapustil ženo (ali obratno) tri leta pred vlo-žitvijo tožbe za razporoko ali če je katerikoli izmed zakoncev pijančeval tri leta). Neozdrav-ljiva blaznost, ako traja nepre-stano pet let (sedanji državni zakon ne smatra neozdravljive blaznosti kot vzrok za razporo-ko).

Nadainje priporočilo se peča s poročnimi dovoljenji, da bi i-sta izgubila veljavnost pet dni po izdaji; sedaj so veljavna 60 dni. Komisija, ki jo je ime-noval gov. White pred 27. me-seci, tudi priporoča razveljavlje-nje porok, ako se lahko dokaže, da je zakonski kandidat ali kan-didatka dal (dala) neresnične podatke ali ako se pred pote-kom enega leta po poroki ene-mu zakoncev lahko dokaže im-potentnost (spolna nezmož-nost). Komisija tudi priporoča, da se smatra "vse otroke, če so rojeni v zakonu ali izven zaka-na, za zakonske otroke v vseh o-zirih" in da se očeta ali ma-ter takega otroka lahko toži za njegovo vzdrževanje. Osebe, ki bi se poročile predno bi dose-gle legalno določeno starost, bi po nastopu polnoletnosti lahko dosegle razveljavljenje svoje poroke.

Komisija, ki je podala ta pri-poročila, ima nalogo, da pripra-vi priporočila za predelavo o-hijskih poročnih in razporo-čnih zakonov.

AMERIŠKI PISATELJI BIČA-JO SPANSKE REBELE

(Dalje s 1. strani)

namenoma izvršeno bombardiranje holistične, otroških igrišč, sirotišnic, religijnih postaj in kružnih vrst in strahopetno in kruto bombardiranje Madrida!

"Mi apeliramo na naše pokli-ene tovariše (ice), na pisate-lje, umetnike, duhovnike in učitelje, da položijo na stran svoje politične, rasne in verske razli-ke ter zavamejo skupno stališ-če (z ozirom na špansko ci-vilno vojno) v soglasju z ame-riškimi tradicijami!"

Apel so podpisali sledeči pi-satelji in pisateljice:

Louis Adamic, F. P. Adams, Maxwell Anderson, Sherwood Anderson, Newton A. R. W. in Brooks Atkinson, Hamilton Basso, Ernest Sutherland Bates, Carl L. Becker, Robert Benchley, Louise Bogan, Van Wyck Brooks, Howard Brubaker, Kenneth Burke, Erskine Caldwell, Sheldon Cheney, Robert M. Coates, John Cournos, Malcolm Cowley in Countee Cullen.

Dalje Margaret Deland, Babe-tte Deutsch, John Dewey, W. E. B. Du Bois, R. L. Duffus, Max Eastman, Clifton Fadiman, Wil-liam Faulkner, Vordis Fisher, John Gunther, Josephine Herbst, Granville Hicks, Frank Ernest Hill, Inez Haines Irwin, James Weldon Johnson, Manuel Kom-roff in Alfred Kreymborg.

Dalje Suzanne La Follette, John Howard Lawson, William Ellery, Robert Morse Lowett, Walter Millis, Edgar Lee Mas-ters, Lewis Mumford, John G. Neihardt, Charles O'Neill, Mar-tha Ostenso, Dorothy Parker, Marion Patton, Alice Hegan Rice, Elizabeth Madox, Paul Ro-senfeld, Constance Rourke in Charles Edward Russell.

Dalje Carl Sandburg, Vida D. Scudder, Lee Simonson, Upton Sinclair, George Soule, Harold E. Stears, T. S. Stripling, Gene-vieve Taggard, Ridgely Torren-

SKRAT

Drobiž za smeh

Tetka Amalija je bila v druž-bi nekoliko nepazljiva in je pre-več odkrito vselej povedala svoje mnenje. Nekoč je vprašala na neki domači zabavi gospodi-njo:

"Kdo pa je ta nesrečnik, ki sedi za klavirjem?"

"Moj mož," je besno odvrnila gospodinja.

Tetka Amalija pa se je hitro znašla:

"Zanimivo je, da imajo tepci zmerom najlepše žene."

Peter pripoveduje svojemu prijatelju Pavlu:

"In pomisli! Smolec mi je si-noči primazal dve klofuti."

"Ali je kdo videl?"

"Nihče."

"No, potem boš pa vsaj lahko tajil, če se bo on s tem hvalil."

Stara dama reče pilotu:

"Prosim vas, da dobro pazi-te name, ker se prvič peljem z letalom."

Pilot: "Ne bojte se, dobro bom pazil. Tudi jaz vozim danes prvič letalo."

"Včeraj smo na spiritistični seansi klicali Beethovna."

"Kaj pa je rekel?"

"Prosil je mojo hčer, naj ne i-gra njegovih sonat."

"To vam pa rečem, moj pes je bil zelo pameten! Podzavestno loči poštenjaka od lopova!"

"Zakaj ste ga pa potem pro-dali?"

"Ker me je nekajkrat pošte-no oklal."

Urednikova pošta

Naznanilo

Članicam društva "Carniola Hive", št. 493 se tem potom naznanja, da se vrši zelo važna seja v sredo, 3. marca v navad-nih prostorih v S. N. D. Po seji se pa vrši zabava "Bingo Par-ty". Sestre pridite in pripeljte tudi svoje prijateljice seboj. Ob-enem se vam tudi naznanja glede bolnih članic. Bolnice se javijo pri meni na 1173 East 60 Street, katere ste pa oddaljene, me pa pokličite po telefonu EN-dicott 4758 ali pa pišite karto je ravno tako dobro, potem vam pošljem bolniško listino na dom. Prošene ste, da ne nadlegujete finačno tajnico sestro Zugel glede bolnic. Sestre vdeležite se bolj pogosto mesečnih sej, ker vaša navzočnost je velikokrat potrebna.

Sestrski pozdrav.

J. Brezovar.

Zabavni večer

V soboto zvečer priredi pod-ružnica št. 21 SZZ zabavo s ve-čerjo v Jugoslovanskem delav-skem narodnem domu na West 130 St. in McGowan. Občinstvo je vabljeno na poset.

Popravek

V moji zahvali v soboto so bi-li pomotoma izpuščeni sledeči: Mr. in Mrs. Kovič, Mr. in Mrs. John Tomšič, Mr. in Mrs. Albert Davida, Mr. in Mrs. Frank Zun, Mrs. Kralj. Prosim, da oprostite moje pomoti. Vsem se naj-le-pše zahvalim. — Karolina Mar-kovič.

ce, Louis Undermayer, Lillian D. Wald, George P. West, John Hall Wheelock, William Carlos Williams, Helen Woodward, W. E. Woodward, Art Young in Stanley Young.

Papež Pij VI. v Ljubljani leta 1782

V času, ko so zmerom pogostejše vesi o poslednjih trenutkih vrhovnega poglavarja katoliške cerkve, Pija XI., je zanimiv prispevek k kroniki pred 155 leti. Takrat je vladal na prestolu sv. Petra solmenjak sedanjega papeža Pij VI. (1775—1799), ki se je vso svojo dobo moral boriti z verskimi reformami takratnega avstrijskega cesarja Jožefa II.

Pij VI. se je odločil tedaj na pot, da pregovori cesarja zaradi njegovih reform. Ze 15. decembra 1781. je naznanil cesarju, da želi z njim osebno govoriti. Dne 9. januarja 1782. mu je poslal drugi "breve", v katerem piše, da namerava odpotovati v Rim 27. februarja. Tako se je res podal na pot in 11. marca je bil že v Benetkah, 14. marca v Gorici.

Cesar je bil določil znanega diplomata grofa Cobenzla, potomca slovenske kraške rodline Kobenceljev, da je šel visokemu gostu v Gorico naproti in da uredi vse potrebno za njegovo potovanje po avstrijskih deželah. Povsod, kjer je imel papež prenočiti, je velel postaviti stražo 40 vojakov, kjer so konje menjavali, pa 14 moških, da so skrbeli za red in varnost. Pripeljal je tudi del cesarjeve kuhinje s seboj in skrbel, da je bilo na vseh postajah dosti mesa in rib za postne dni. O vseh ukrepih glede potovanja je redno poročal cesarju in ga prosil za novo navodila.

Dne 15. marca je odpotoval papež iz Gorice, obdedoval je v Vipavi, in prispel okrog 6. ure zvečer v Postojno. Tu je bilo pripravljen zanj prenočišče v hiši okrognega glavarja grofa Lichtenberga. Cesarjev zastopnik, grof Cobenzl, ga je čakal na nove ukaze. Prva papeževa želja je bila, da pridejo k njemu vsi tisti odličniki, ki ga žele videti. Takih pa ni bilo malo, kot kronist pravi, da je pridrvelo v Postojno "pol Reke", da bi videlo papeža.

Papež je sprejemal ljudi kakor v Gorici. Imenovali so mu vsakega posetnika posebej in vsak mu je lahko izkazal počastitev svojih želji. Med navzočimi je bil tudi škof Inzaghi z duhovništvom. Baje se je papež zelo zanimal za starega znanca, ki je šega jezuita, patra Benzona z Reke, ki ga nuncij predstavil in ki je ostal pol ure pri njem.

Papežev potopisee, Jože Dini omenja, da tem potovanju v svojem rokopisu, shranjenem v vatikanski knjižnici, kot posebno kuroziteteto sprejem v Postojni, da se je med zadnjimi predstavil sv. očetu postaven svetnjak, ki mu je poljubil nogo, potem pa glasno dejal:

"Mille patimur crucees, Pie Pontifex, quas patimur miseri, tu Pie tolle crucees!" Sv. oče je nato odgovoril: "Taxit Deus!" Po tem prizoru je bil sprejem končan. — Po naše se nagovor glasi: "Tisoč križev trpi-mo, sveti oče Pij, in vseh teh križev, kar jih siromaki trpimo, nas reši ti, Pij!" Papež je odgovoril: "Bog bo storil!"

Drugo jutro ob 5. je poslušal papež sv. mašo v svoji sobi, ob 7. se je pa odpeljal dalje. Med 3. in 4. uro popoldne je prispel v Ljubljano. Kakor hitro je zvedel, da je prišla cesarjeva sestra Marija Ana, opatinja s samostana Mons, nalašč zato iz Celovca v Ljubljano, ji je poslal naproti svojega nuncija, naj jo v njegovem imenu pozdravi. Grof Cobenzl se je bil že prej naznanil pri nunciju in jo vprašal za njene ukaze.

V Ljubljani se je peljal papež brez slavnostnega sprejema na stanovanje pri Križankah. Tu so ga čakali ljubljanski lavantinski škof, deželni namestnik grof Lam-tinski škof, deželni namestnik grof Lam-berth, z drugimi plemenitimi in odličniki. Pa-rič nadvojvodinja Marija Ana je prišla, pa-rič ji je šel naproti v prednjo sobo in jo za-roke povedel v svoje apartmane, kjer sta se tričetrt ure razgovarjala. Šele po njenem od-tričetrt ure sprejelo čakačo duhovščino in od-ličnike. Zvečer je v poldrugi uravi papež sprejel še enkrat nadvojvodinjo Marijo An-o. O čem sta se razgovarjala, grof Cobenzl ce-sarju ni mogel poročati. Za njo je bil sprejet lavantinski škof in potopisee pravi, da je razkaz ves čas pogovora zelo ravnodušen ob-čuz, dočim se je ljubljanski škof v vsej sve-čanosti poklonil.

Malo pred papeževim prihodom je bil cesar odstavil takrat deželna glavarja Kranjske in Goriske, ker ni bil z njima dovoljen. Deželno glavarstvo v Gorici je sploh ukinil in ga združil s kranjskim.

Dalje prihodnj

(Dalje iz 1. kolone)

novega poguma, da bo osvežen nameril korak proti novim vrhuncem, ki so se pred njim!

Prijatelji, naša dolžnost je, da se mu s tem nekoliko oddolžimo za vso, kar je on že storil za nas!

Učasih je lušno b'lo

— pa je marsikaj, še zdaj tako — Pogled v življenje pred polstoletjem, ko so še naši očetje fantovali

Pred pol stoletjem so ljudje pridno štedili. Samo v Kranjsko hranilnico je v enem mesecu vložilo 1,765 strank 533,590 gld. Za nakup zemljišč in gradnjo hiš je bilo 142 prsilcem v istem mesecu izplačanih 618,370 gld. posojila. Očanez iz Dolenjskega, ki se je tedaj razgledaval po Ljubljani, je dejal, da so mesto iz njegovih mladih let precej "polepsali in povečali." Na Bledu je rastele iz tal sedanji kraljevski Suvobot, grad je dobil restavracijo. Ze pred 50 leti je pa mestne očete skrbela regulacija Malega grabna in izračunali so da bi bilo za končno ureditev Ljubljane in pritokov potrebnih najmanj 1,512,600 gld.

Ljudje so pridno zapisovali in stavili v loterijo. Kronist je zabeležil kako je neka Korošica zadela 80 gld. Nevoščljiva sosedja jo je hotela oropati. Napravila se je hudiča in udrla v koč. Toda sosedje so jo razkrinkali in našemu hudodivčevku so odgnali v zapor. Na Gomilskem v Sav. dolini so v župnišču podirali peč. Ko so odstranili za okrasek prizidano kroglo, je padlo iz nje 40 stotakov iz l. 1860. 4000 gld., stotake, ki so bili že iz prometa in take, ki jih je bil tjakaj shranil še pokojni župnik, so poslali na Dunaj.

V poletju so bila naša morská pokališča že takrat dobro posejana. Na Jadranu je križarila angleška mornarica. In kakor lani kralj Edvard, je pred 50 leti zbujal senzacijo Dubrovničanov cesarjevič Rudolf. Kronist pravi, da je hodil kot prvi Habsburčan v opankah, vsak dan na lov iz mesta na Gluho Smokvo in streljal orle. V Bolgarijo je prišel usodni Ferdinand Koburški, Italijani so imeli velike neprilike v Abesiniji. Amerika je dobila že takrat prvo žensko za župana. Posebni izletniški vlak je pripeljal česke goste na Bled, v Ljubljano in na Jadran, vse kakor še danes.

Ljubljancem so pridno romali na Višarje in Trsat. Za 3 gld. 85 krajcarjev na osebo je potegnil vlak 400 romarjev preko St. Petra na Reko. Dva dolga vlaka sta potegnili izletnike pod Sv. Višarje. Vlaki so vozili tedaj mnogo počasneje. Predhodnik počasnosti bivšega kamniški zagorec, o katerem je krožila zanimiva zgodba:

Na zagrebško postajo se je pripeljal z zagorskim vlakom star Zagorjan. Pri izhodu ga je prijel železničar, zakaj mu je oddal samo pol karte, kakršno imajo otroci.

Čemu bi naj imel celo karto, saj sem se pa tudi odpeljal od doma, ko sem bil še deček! se je odrezal kmet.

V poletju je razsajala v pri-

staniših ob Jadranu kolera. Pobrila je v Trstu, na Reki in Sušaku mnogo ljudi. Kužna bolezen se je širila tudi v nekatere kraje zaledja. Oglasila se je v Ljubljani, posebno nevarno v Loškem potoku. Iz Trsta je pobegnulo preko 20,000 ljudi na deželo.

Zbornični možje so pridno sklepali zahteve po kamniški in dolenski železnici. Korošci so imeli velik praznik, Einspielerjevo slavnost.

V deželi Gorotana, Kranjca ino Štajerca, Mej Goričani in Primorci, Sem Slovenka jaz doma je tedaj deklamirala zala Rožanka, ki so jo kmalu nato sredi Celovca grobo podrli na tla fanični nemškutariji. Napredni Slovenci po pred 50. leti slavili tudi 300 letnico Trubarjeve smrti. "Zgodnja Danica" je v ta namen napisala:

Trubarja so proslavljali, S pisateljstvom umivali, Je-li umit zdaj prav lepo? Kaj ti praviš, Hren na to? Indianer, Lausbuben, Gassenbuben, Schaffsköpfe in polizei-widrige. Gesichter je bila nemškutarskim profesorjem tedaj probujajoča se naša mladina. Toda v l. 1886, ko je bila ustanovljena CMD v Gorici, ko je ostalo pri občinskih volitvah v Dalmaciji samo še mesto Zader v laških rokah, je goriška gimnazija izkazala v izvestju med 199 učenci 8 slovenskih, 4 nemške in 2 italijanske odličnjake.

Kronika je pred 50. leti tudi zabeležila obsodbi dveh morilcev na vislice. Druge spet sta dva zlobneža nabasala nekemu kmetu pipo do polovice s smodnikom, polovico s tobakom. Reže se sta mirno gledala, kako je kmet prižgal vivček in je nesrečnej zaradi eksplozije oslepel na obe očesi. Rodilo se je tele s 7 nogami, prašiči so pojedli otroka, mnogo žrtev je povzročilo streljanje z možnarji. Na Jadranu so strašili mornarski volkovi, bruhala je iz sebe Etna, iz Osojskega jezera so potegnili ribiči 72 kg težkega soma. Toča je povzročila mnogo škode. Po čudnem naključju je ubila strela kmetico pri Catežu. Med tem ko je gospodinja po stari vrazi zažigala kadijo v peči, da bi ne tresčilo v hišo, je njena sestra postavila burkle navkriž pred hišna vrata. Strela je udarila baš tja in jo ubila.

Pri Poljanah nad Vipavo je napadel pastirja danes že tako redki planinski orel. Drugi pastir je priletel tovarišu na pomoč in dolgo časa bil s palico orla po glavi. Mrtva, 6 kg težka ptica je merila 2.30 m z razpetimi peruti. Lačna uveda je imela prazen želodec.

Kljub dolgi zimi in suši je bil jesen pred 50 leti še dokaj povoljna. Čebele so nabrale medu kakor že dolgo ne. Izvrstnih jabolok so prodali samo na Štajerskem 100 centov za 450 gld. Trnovčani in Krakovčani so takrat izvažali zeljne glave še v Trst in na Reko. 100 glav je veljalo 3 gld, 2 venca najlepše čebule 5 krajcarjev. 100 kg krompirja 2.41 gld, 100 kg fižola 11 gld. Kg masti je stal 64, slanina 56, surovo maslo 95 krajcarjev. Eno jajce je veljalo 3.5, liter mleka 8 krajcarjev. Razmerje, ki je nekako še danes v veljavi.

Ljudje so pred 50. leti opazovali tudi solnčni mrk. Mnogo strahu so jim povzročili potresni sunki, pa tudi meteor, ki je švignil preko neba. Slabo znamenje so videli tudi v tem, da je neki kmečki mladenič pri Višnji gori ulovil 2 bela kosa, za katere so mu ljubitelji ptic ponujali 6 gld.

Jesen je prinesla kakor lani tudi pred 50. leti že zgodaj sneg in mraz. Dne 28. septembra 1886, je leglo globoko v doline mnogo snega, notranjski Javornik je zasnežilo 1 meter na debelo. Zamrznilo so nekateri potoki. Kljub zgodnji zimi pa so že takrat opažali v prirodi ne- navadne primere, katerim se čudimo danes v mnogo blažjem letnem času. Trobentice, vijolice in marjetice so utrčali lju- lje že o kvečnici, nekatere hruške in kostanjci so pogladi cvet- tje vnovič v oktobru. Konec oktobra so našli Ljubljancem na Gradu maline s cvetjem in sad- jem, po Dolenjskem so ponekod obrodile češnje že drugič v za- četku novembra. Ilijani so i- meli tisto leto še 20. novem- bra polno svežih kumar, dinj in graha v cvetju na vrtovih.

Leta gredo svojo pot in mar- sikaj kar je bilo že davno, se z vsakim letom spet vrača. Živ- ljenje je ostalo v svojem jedru skoroda isto, preobrazilo ga je le naglo naraščanje iznajdb člo- veskega uma. Izginil pa je iz naših mest in cest prav zato pred polstoletjem še toliko spo- štovani fijakarski stan. Še pred 50. leti se je poročevalec dne- vnika pridružil veselim fijakar-

jem, prisluhnili njihovim dov- t- pom in ovekovečili v listu tudi preprosto, prijubljeno takratno popevko kraljev s kozla:

Lepših ljudi na svetu ni, kot smo mi mladi fijakerji.

Kratke postaje delamo, velike plače služimo.

V vsaki mlak' napajamo, v vsakem klanc' "firšpana- mo."

Dobro jutro, kuharica, mi boš kaj dala zajtrka?

Zajtrk že pripravljen je, na mizo že postavljen je.

Prata, solata in kofe, in čašo frišne vode!

Dobro jutro kletarca, zdaj povej mi rajtenga.

Najna rajtenga je prav lah- ka, saj sva že navajena.

Voz je tvoj in konj je tvoj, preljubi fijakar ti s' pa moj

Zdrava ostani kuharica, in tudi ti, oj kletarca!

Jaz moram ta kraj zapu- stiti, in v druge kraje tjakaj it'.

Precej se je spremenilo v zad- njih 50 letih lice Evrope, mnogo prej tlačenih in razkosanih na- rodov si zdaj kuje svobodno svojo usodo. Ni se pa izpreme- nila mrzlična strast oboroževa- nja in prav kakor, da bi to bilo dandanes, je tudi pred 50. leti zaključil uvodničar bilanco sta- rega leta: S strahom gledajo dr- žavljeni na velikanske te pripra- ve, povprašujo se mora li res vsako stoletje končati z veliko, vso evropsko celino pretresujo- čo katastrofo.

"Jutro"

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

Kabljen električna ledenica

prej \$199.50, sedaj \$99.50

Plačilni pogoji nizko kot 15c na dan.

MANDEL HARDWARE

15704 Waterloo Road

Kenmore 1281

PAIN-EXPELLER

Pomoč od strašnih bolečin

nevarljive — takoj.

PAIN-EXPELLER

85c. in 70c. pri vseh

lekarnarjih.

WORLD FAMOUS LINIMENT

Vsem Slovencem,

ki citajo angleško, kakor tudi staršem, ki želijo dati svojim od- raslim sinovim in hčeram v roke dobro knjigo, priporočamo krasno novo povest

Grandsons

(VNUKI)

KATERO JE SPISAL

Louis Adamic

Avtor 'The Native's Return', 'Laughing in the Jungle' in 'Dynamite'

✱ ✱

To je povest treh vnukov slovenskega izseljenca v Ameriki.

Cena lepo vezani knjigi obsegajoči 371 strani, je \$2.50.

NAROČILA SPREJEMA

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE. — — — — CLEVELAND, OHIO

živa bitja na Martu in Veneri

Pred nekoliko tedni se je v Londonu ustanovila študijska družba za proučevanje možno- sti medplanetarnega prometa. Popolnoma resni ljudje so se zvezali s sanjači, ki na podlagi nekaterih uspešnih eksperimentov z raketami v Ameriki trdno ver- jamejo, da pride kmalu čas ko bo mogoče prodreti v vesoljni prostor. Že danes se je treba pripravljati na ta čas.

Kakor mrzla prha je moralo vplivati na te sanjače predava- nje, ki ga je imel v istih dneh slovit angleški astronom sir James Jeans. V tem predava- nju se je učenjak bavil posebno z možnostjo obljudenosti in na- selitve daljnih zvezd, kakor Ve- nere in Marsa. S tema dvema premišnitvama se je sir Jeans bavil zato, ker so tudi mnogi trez- ni astronomi bili doslej mišlje- nja, da bi mogli biti obljudeni ali vsaj primerni za bivanje lju- dem podobnih bitij.

Glede Marsa so se pristaši takšnih teorij sklicevali vedno znova na raziskovanja Percivala Lowella, ki je kot prvi resno govoril o "prekopih" na tej pre- mišnitvi in vegetacijskih lisah, ki se pojavljajo vedno znova na njeni površini. Pozneje so za- čeli misliti tudi o Veneri zavoljo njenega obilnega bogastva du-

Kabljen električna ledenica

prej \$199.50, sedaj \$99.50

Plačilni pogoji nizko kot 15c na dan.

MANDEL HARDWARE

15704 Waterloo Road

Kenmore 1281

PAIN-EXPELLER

Pomoč od strašnih bolečin

nevarljive — takoj.

PAIN-EXPELLER

85c. in 70c. pri vseh

lekarnarjih.

WORLD FAMOUS LINIMENT

ška, da je sposobna dajati živ- ljenje silno bohotnemu, cvetoče- mu rastlinskemu življenju. Rast- line na Marsu in Veneri pa naj bi oddajale ozračju na teh pla- netih mnogo kisika.

Z najmodernejšimi priprava- mi so sedaj ugotovili ponovno, da je prostega kisika v ozračju Marsa in Venera neprimerno manj nego v zemeljskem ozrač- ju. Če znaša na zemlji ta plast kakšnih deset kilometrov, tedaj bi znašala na Marsu komaj 100 m na Veneri pa še dosti manj, namreč 30 m.

To nedostajanje prostega ki- sika pa je po mnenju sira Jean- sa eden izmed dokazov za to, da ne more biti na teh dveh pre- mišnitvah nobenega govora o ži- valskem svetu in človeštvu, ki bi bila razmeram na zemlji ko- likaj podobna. Če dopuščamo možnost neke vegetacije, tedaj mora biti ta zelo skopa in tak- šna, da bi nikakor ne mogla va- bati na poset v tiste dele vesolj- nosti.

OBLAKI NAD JEKLARSKO INDUSTRIJO RAZPRŠENI

(Dalje s 1. str.)

delavskih smernic korporacije United States Steel. Mi pričau- kujemo da bo prinesel kot po- sledico organiziranje celokupne jeklarske industrije. Mi se bomo obrnili tudi na ostale podružni- ce korporacije in pričakujemo, da bodo njihovi eksekutivni predstavniki podpirali slično pogodbo z nami, kar nam je že bilo namignjeno."

Murray je obenem izjavil, da smatra, da je bila s tem spora- zumom definitivno zapečateni

usoda kompanijskih unij. Mu- rray bo vodil odbor osmih unij- skih zastopnikov, ki se bodo pri- hodnji teden začeli pogajati s predstavniki korporacije o me- dah itd., kakor določa sporazum.

S tem sporazumom je bilo do- seženo prvič po zgodovinski stavki l. 1892 v Homesteadu, Pa. da so jeklarski magnati prizna- li organizirano delavstvo. Spo- razum je nedvomno posledica intenzivne organizacijske kam- panje, ki jo je bil podvzel Mu- rrayev odbor pod okriljem Le- wisovega odbora lani v juniju. Tekom kampanje, ki so jo fi- nancirale Lewisove unije s pol- milijondolarskim "vojnim fon- dom", je bilo organiziranih o- krog 120 tisoč jeklarskih delav- cev in odbor je dosegel prizna- nje od strani 36 manjših jeklar- skih družb. Ta kampanja je ne- dvomno vplivala na jeklarske magnate da so pristali tudi k zvi- sanju mezd in skrajšanju delov- nega časa.

HIŠE NA PRODAJ

Organizacija, katero zasto- pam, ima na prodaj več hiš v raznih delih Clevelanda. Te hiše so za eno in dve družini in se prodajo po jako zmernih cenah. Za pojasnila glede cen in pogo-jev se obrnite osebno ali pisme- no na:

MATT PETROVICH

R. E. Broker
253 E. 151 ST.
Tel. Kenmore 2641-J

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

AMERICA'S BEST
in its price class!
4 for 10¢
PROBAC BLADES

MURINE
For YOUR EYES
Cisto, svetle, zdrave KRAŠNE OČI so čudovita last. Murine očisti, in lajša ter je osvežujoča in neškodljiva. Knjigo Eye Care all Eye Beauty posiljemo brezplačno na zahtevo.
Murine Co., Dpt. H.S., 9 E. Ohio St., Chicago

Millions prefer it to mayonnaise - costs less!
Miracle Whip Salad Dressing
KRAFT
A NEW KIND OF DRESSING CREATED BY KRAFT
Miracle Whip is different - delicious! The time-honored ingredients of mayonnaise and old-fashioned boiled dressing are combined in a new, skillful way. Given the long, thorough beating that French chefs recommend for ideal flavor and smoothness - in the Miracle Whip beater that's exclusive with Kraft.

LIFE'S BYWAYS

Knjige:-

Zima se še ni umaknila in večeri so še vedno dolgi. Da preženemo dolgečas se največkrat zatečemo k čitanju knjig. Naslednje knjige imamo še v zalogi:

LUCIFER — TARZANOVE ŽIVALI — TARZAN, SIN OPICE — TARZAN IN SVET — GOSPODARICA SVETA — ZLOČIN V ORCIVALU

Te knjige razprodajamo dokler so v zalogi, po 10c vsako. Pošiljamo tudi po pošti. Za poštnino je pridejati 10c za vsako knjigo. Pošljete lahko znamke za naročilo.

Poslužite se te izredne prilike in pišite po knjige dokler so še v zalogi.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue.—Cleveland, Ohio

Carica Katarina

Zgodovinski roman

Dan je sovražnik volkov in jih straši.

Katarina je sedaj nežno in blago nagovarjala svoje konje, prosila jih je in jih rotala, kakor da bi jo živali mogle razumeti.

Toda ubogi konji niso več mogli teči.

Zmanjkalo jim je moči, koraki so postajali počasnejši — zdelo se je, da se bodo vsak hip zgrudili in izdihnili.

— Samo še tri sto korakov do vasi. Bežite, moji zvesti konji — vzklikne carica, — bežite, jaz vam prisegam, da vas bom dala prepeljati v svoj hlev v Petrogradu, da vas bom do smrti krmila in negovala, če me boste rešili.

Moje dobre živali, ne zapustite me sedaj.

Naprej — tecite — volkovi — volkovi.

Samo še sto korakov od vasi.

Samo še dve minuti.

Le še minuto.

Samo še ...

Ah, — sedaj se nenadoma zgrudi prednji konj.

Volkovi planejo na njega, hipoma ga raztrgajo in se opajajo z rdečo krvjo, ki je brizgnila iz njegovega raztrganega telesa.

Dva volka sta se približala carici.

Katarina vrže vajeti od sebe, ker ji sedaj niso več mogle koristiti.

Volkovi namreč niso napadli samo sprednjega konja.

Ostala dva konja sta se tudi ustavila, ker nista mogla naprej, ko se je prvi konj zgrudil na tla.

Volkovi so napadli tudi nje.

Prvi konj se vzbne na svoje zadnje noge, toda volk ga takoj potegne nazaj. Vgriznil ga je v trebuh.

Divji krik ...

Drugi konj se ravno tako zgrudi na tla.

Dva volka napadeta carico.

Sedaj je morala paziti.

Toda Katarini ne bo ničesar več koristilo.

Izgubljena je, ona to ve. — Vidi, da mora umreti — tako, blizu cilja, tako blizu rešitve.

Tam — sedaj že lahko jasno loči — stoji gostilna.

Tam se nahaja njena potovalna kočija, tam jo pričakuje njeno spremstvo.

Toda ne daleč od onega kraja, tik roba gozda, bodo našli njeno truplo, raztrgano in spalečeno, tako da ga nihče več ne bo mogel spoznati.

Pobesnele živali gotovo ne bodo pustile ničesar drugega od njenega trupla razen ostankov.

V svojem samokresu je imela še dva naboja.

Dva volka — dva strela — to je čisti račun.

Nenadoma začuti Katarina na svojih levici silno bolečino.

Volk jo je vgriznil, — toda Katarina mu postavi samokres na čelo.

Zamolko odjekne strel, — volk se zgrudi še prej, predno je mogel resno raniti carico.

Toda še v naslednjem trenutku jo napade drugi volk.

Katarina je hotela sprožiti, toda samokres ji je zdrknil in z roke padel na tla.

Carica ni imela več časa, da bi se sklonila. Ona prestrašeno zakriči in se zgrudi na blazine.

— Sedaj — sedaj je prišel konec, — zbogom Aleksander Potemkin, zbogom ... nikoli več se ne bova videla!

Volk se splazi v kočijo.

Že je čutila njegov odurni gobec na svoji roki, toda v tem trenutku skoči z druge strani neki drugi volk v kočijo — po-grabi s svojimi zobmi napadal-

ca za vrat in ga vrže iz kočije.

Cudež! Cudež!

Volk, ki se je sedaj vzbne na kočijo in vrgel iz nje drugega volka, ta črni in veliki volk je sedel na caričino telo, kakor da ga hoče zavarovati, zaščititi in ...

On glasno zalaja.

To lajanje se je razlegalo po celem gozdu.

Katarina se podzavedno pri-me za svojega rešitelja, — sam Bog jo je zadnji trenutek rešil.

Volk na njenem telesu je bil — pes.

166 POGlavJE

Knezova preteklost

Caričino spremstvo se je nahajalo v gostilni male vasi in čakalo na vrnitev svoje carice, ki je sama peš odšla v samostan svetega Nikolaja.

Spremljavo je bilo ves čas zelo razburjeno in se je kesalo, da je dovolilo, da je carica sama odšla na to nevarno pot.

Vsakdo izmed njih je vedel, da bi bil vsaki poizkus odvrniti Katarino od njenega sklepa, popolnoma brezuspešen.

Nedaleč od gostilne se je nahajal veliki dvorec kneza Aleksaja Ljapčinskega.

Tu je živel knez s svojo mlado ženo zelo srečno in zadovoljno, in mirno. Nikoli ni zahajal v mesto, vedno je obdeloval svoja polja in se bavil s svojim velikim gospodarstvom.

Tega kneza, ki je imel komaj trideset let, so sovražili vsi ruski plemiči in velikaši, ker je on na svojem posestvu poklonil vsem kmetom svobodo in jim dodelil zemljišča, ki so jih mogli sami na svojo korist obdelovati.

Njegova družina je bila prastara in je vedno igrala v zgodovini Rusije veliko vlogo.

Iz te rodbine so izšli že veliki močje, državniki, politiki in vo-jaki in je bila po vsej Rusiji znana.

Toda najmlajšemu potomcu te rodbine so zamerili ruski velikaši, ker je osvobodil svoje kmete in so se bali, da se bo tudi njihovih kmetov nekega dne polastila ista želja.

Ta dvorec je stal že mnogo let. Pred desetimi leti je umrl stari knez, upravo gospodarstva pa je prevzela njegova žena, kneginja Ana.

To je bila zelo energična žena, nekoč izredno lepa, toda vsled dolgega življenja z objestnim in brutalnim možem je popolnoma otopela.

Ona je živela v dvorcu s svojim sinom Aleksejem.

Takrat je bil mladi knez dvajset let star.

Imel je ljubezen, ki pa jo je skrival pred svojo materjo in skrivaj se je shajal z mlado in lepo vaško deklico Tatjano, ki jo je kneginja sprejela v svojo hišo.

Mati seevda ni smela ničesar

vedeti o njuni ljubezni, ker je imela s svojim sinom visoke namene.

Toda nekega dne je prišlo med sinom in materjo do silno hudega prepira.

Nekega jutra, mati je ravno sedela v svoji utici v drevoredu pri zajutreku, je vstopil Aleksej, poljubil materi roko in sedel za mizo.

— Dobro jutro, Aleksej, — ga pozdravi stara kneginja.

Mati, danes bi želel govoriti s teboj o svoji bodočnosti.

To sem že davno želela, — čas je že, da se o tem resno pogovoriva. Aleksej! Ti si že dovolj star, da se odločiš za kak poklic. Moja želja je, da postaneš vojak, kakor je to že navada v naši družini.

— Jaz si predstavljam svojo bodočnost drugače, draga mati, — je odgovoril Aleksej. — Srečen sem in bi bil še bolj srečen, če bi smel ostati doma v našem dvorcu, kjer bi se bavil z gospodarstvom.

— Dvomim, da bo tvoja bodoča žena, ki bo nedvomno odlična plemkinja iz Moskve ali Petrograda, hotela živeti tukaj na vasi.

— Jaz ne nameravam oženiti plemkinje iz prestolnice, draga mati, pri tej priliki bi ti želel zaupati nekaj, kar sem doslej skrival kot svojo najsvetejšo skrivnost.

Stara kneginja se zdrzne.

S svojimi ostrimi očmi pogleda pronicavo svojega sina, njen trdi obraz pa je postal še trši.

— Kaj pomeni to? Kakšna skrivnost je to?

— Mati, jaz ljubim.

Starka ga ostro pogleda.

— Koga?

— Nekoga, mati, ki ti je ravno tako draga kakor jaz — deklico, ki je odrasla v naši hiši in ki je najlepša in najpopolnejše bitje na tem svetu.

Kneginja Ana prebledi in vstane.

Krčevito se je oprijela svoje palice, na katero se je vedno morala opirati, ker ji je protin slabil noge.

— Tatjano?! — krikne.

— Da, mati!

— Sin, ti si blazen! Ali ne veš, kdo je Tatjana? Ali si pozabil, da je ona kmetica, kmečki otrok deklica, ki sem jo iz usmiljenja sprejela v hišo, ki sem jo vzgojila ravno tako kakor tebe, — ki pa je vendar le kmetica; Ti si se prevaril v svojih čustvih, — ne, ne, — to ne more biti resno čustvo!

— Mati, vedeti moraš, da Tatjano že dolgo ljubim, da mi ona vrača svojo ljubezen in da sva sklenila stopiti v zakon. Jaz ne morem brez nje živeti, če se z njo ne smem poročiti, se nikoli ne bom ženil.

Stara kneginja je bila zelo blede.

Nasle čitatelje opozarjamo na koncert našega tenorista Louisa Belleta, ki se bo vršil v nedeljo 7. marca v Narodnem domu na St. Clairju. Ne zamudite ga! — Vstopnice dobite pri nas ali v slaščičarni Mrs. Makovčeve v S. N. Domu.

Kaj takega ni pričakovala.

Niti v sanjah ne bi na to pomislila, da bi se Tatjana upala dvigniti svoje oči k njenemu sinu in da bi jo Aleksej resno nameraval vzeti za ženo.

Ona namreč ni vedela, da sta se ta dva mlada človeka že dolgo ljubila.

Poleti sta se vsak dan shajala v gozdu, skupaj sta se sprehajala in si prisegala večno ljubezen.

Na svojih samotnih sprehodih sta sanjala o svoji bodočnosti.

Nihče ni slutil, da ju veže ljubezen, razen gozdarja Nikite, zvestega in dobrodušnega podložnika stare kneginje.

Ta Nikita je bil plecat, visok človek, enostaven in dobrodušen in je iskreno ljubil svojega mladega gospodarja Aleksija in njegovo nežno in lepo zaročenko Tatjano.

Posebno pa je bil še udan mlademu Alekseju od takrat, ko mu je ta nekega dne rešil življenje, ravno še zadnji trenutek, sicer bi ga bil medved raztrgal.

Ko je kneginja Ana zvedela za Aleksejevo ljubezen do Tatjane, je odšla v svojo sobo, kjer je dolgo časa razburjeno hodila sem in tja.

Premišljevala je, kaj naj bi storila.

Na noben način ne bo dovolila, da se njen sin poroči s kmetico.

Ali naj bi bili njeni načrti uničeni.

Ona je že davno sklenila, da bo vzela njen sin hčerko moskovskega guvernerja, grofa Sokolnikova, za ženo.

Ko je popoldne odšla v drevored, je našla tam svojega sina Alekseja.

Premišljevala sem o tvojem priznanju, sin, — mu je dejala mati — in sem sklenila, da ti bom to-le povedala.

Ti veš, da bi bila z njo pa tudi zate nevarno, če bi se poročil s kmetico. Tatjana, toda jaz te nečem siliti. Če hočeš, da vselej in čim prej, da postaneš ona tvoja žena, ti ne bom nasprotovala.

Prej pa moraš storiti to, kar zahtevam.

Če boš po treh letih še vedno želel Tatjano za ženo, če jo boš po tem času še vedno ljubil, vzami jo in bodi z njo srečen!

Toda ta čas moraš preživeti v Moskvi.

Zato boš še danes odpotoval,

priložnost je ugodna, ker pride zvečer k nama grof Sokolnikov s hčerko.

Aleksej je bil sporazumen.

Veseli se je, da mu mati ne dela večjih preglavic, ker on ni dvomil, da bo po treh letih Tatjano ravno tako ljubil kakor danes.

V miraku je dospela kočija, s katero se je pripeljal grof Sokolnikov s svojo hčerko Natasjo.

Grof je bil visok uradnik, ki je v družbi igral veliko vlogo. Njegove denarne razmere pa niso bile rožnate, čeprav je imel veliko plačo in je prejemal že dolgo vrsto let podkupnine, kajti njegovo razkošno življenje je zahtevalo tudi mnogo denarja.

Njegova hčerka je bila sicer zelo lepa, toda lahkomiselna in koketna, brez globljega čustva, ki je prispela na ženitev z mladim knezom Aleksejem samo zato, ker je uvidela, da bo lahko edino-le ta zveza rešila prezadolžena očetova posestva.

Ko sta gosta sedela s kneginjo Ano in Aleksejem pri večerji, je bila tudi Tatjana navzoča in ona je s svojima ženskimi instinktom slutila, kaj se pripravlja.

Že prej je opazila jezne poglede stare grofice, — v prvem trenutku si ni mogla razložiti, kaj je temu vzrok. Toda kmalu ji je postalo vse jasno.

Komaj je čakala trenutka, ko bo lahko na samem govorila z Aleksejem, toda ni našla priložnosti.

Po večerji se poda Aleksej z Natasjo v drevored in Tatjana je morala gledati, kako se njen ljubljene spreha s tujo deklico.

Stara kneginja je medtem poslala Tatjano po nekem opravlku

DR. L. A. STARCE

pregled oči

Ure: 10-12, 2-4, 7-8

6411 ST. CLAIR AVE.

CIMPERMAN COAL

CO.

1261 Marquette Avenue

HENDERSON, 3113

Dober premog — hitra postrežba.

J. J. FRERICKS

KOLIKOR KREDITA HOČETE PRI ADDISON FURNITURE & RADIO CO.

Vse potrebščine za dom. Prave cene iz tovarne. Oglejte si našo zalogo General Electric ledenic. ODPRTO ZVEČER

7210 ST. CLAIR AVE. HENDERSON 3417

Želodčno zdravilo iskreno priporočano

Chicago, Ill. — "Uživam Trinerjevo grenko vino, kadarkoli trpim na želodčnih ali prebavnih nerednostih, in priporočam ga lahko vsakomur iskreno. — Mrs. Susanna Pavlus." Ne preizkušajte s kakimi drugimi odvajalnimi sredstvi. Uživajte Trinerjevo grenko vino, ki je v zadnjih 45 letih dokazalo, da je najbolj zanesljivo zdravilo proti zaprtju, plinom, slabemu teku, glavobolom, nemirnemu spanju in podobnim težkostem.

— Pišite po brezplačni vzorec — Triner's Bitter Wine Co., 544 S. Wells St. Chicago, Ill. Send me a free sample. Name Address

Pri vseh drogerijah

NAZNANILO PRESELITVE

Centenim Slovencem in Hrvatom naznanjamo, da smo se preselili

NEW FASHION DRY CLEANING

Slovenska čistilnica oblek

IZ 15621 WATERLOO ROAD

na skupen prostor 15515 Waterloo Road

Čistimo in likamo obleke po najmodernejšemu načinu. Pridemo iskat, ter dopeljemo na dom. Točna in solidna postrežba.

JOSEPH PERME

Slovenski krojač

IZ 15607 WATERLOO ROAD

Izdelujemo moške obleke po najmodernejšemu kroju. Trpežno in fino obleko dobite po zelo zmernih cenah, ter lidna postrežba.

v vas, nato pa je pripravila vse potrebno za Aleksejev odhod.

Ko se je Tatjana vrnila, je videla le še v daljavi kočijo, ki je peljala njenega zaročenca v mesto.

Tako je prišel Aleksej v Mos-

kvo, kjer je stopil kot častnik v armado in zahajal dnevno v hiši grofa Sokolnikova.

Tatjana pa je medtem doživela v daljnem dvorcu bridko razočaranje.

(Dalje prihodnjic)

Dobili smo veliko zalogo unijsko izdelanih čevljev za moške. So zelo trpežni ter boste z lahkoto hodili v njih. Imamo močne čevlje za delo, ki imajo protekcijo za prste. — Polna zaloga ženskih čevljev kakor tudi čevljev za otroke. — Se priporočam.

ANTON OGRIN

Modna trgovina v SDD — 15333 WATERLOO ROAD

NAZNANILO in ZAHVALA

Z žalostnim in potrtnim srcem naznanjamo žalostno vest vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nam je preminul naš preljubljeni soprog in oče

LUDVIK MARSHE

Preminul je 11. februarja. Pokopali smo ga 15. februarja po katoliških obredih iz cerkve sv. Vida in na Kalvary pokopališče. Ranjki je bil star 42 let. Doma je bil iz vasi Breg pri Ribnici, v Ameriki se je nahajal 24 let. Bil je član društva Naprej, št. 5 SNPJ.

V dolžnost si štejemo zahvaliti se vsem, ki so darovali krasne vence ranjkemu v zadnji spomin. Hvala sledečim: Mr. in Mrs. Louis Ivanc, Mr. in Mrs. Carl Smoltz, Mr. in Mrs. Carl Dekleva, Mr. in Mrs. Jack Samsa, Graphite Bronze Co., Broach Girls, Mr. in Mrs. Frank Petrovich, Mrs. Rose Ivancic in društvu Naprej, št. 5 SNPJ.

Hvala vsem, ki so dali za svete maše, ki se bodo brale ranjkemu v blag spomin, in sicer sledečim: Mr. in Mrs. Razborsek, Mr. in Mrs. Petrovich, Mr. in Mrs. Michael Silc, Mr. in Mrs. Frank Lesar, Mr. in Mrs. Krizman, Mr. in Mrs. Louis Oblak, Mr. in Mrs. Adamic, Mr. in Mrs. Anton Cergol in Mr. in Mrs. Jersan.

Posebna hvala Rozi Ivančič in Mary Samsa za vso pomoč in tolažbo ob tej bridki žalosti. Hvala vsem, ki so prišli ranjkega kropiti in ga spremili k večnemu počitku. Hvala pogrebniku Joe Zele in Sinovi za vso naklonjenost in za tako lepo vreden pogreb.

Ti, dragi soprog in oče počivaj v miru v tej ameriški grudi. Spavaj dokler se ne snidemo s teboj.

Ostali žalujoči:

Jennie Marshe, soproga; Sophie, hči; V stari domovini mati Mary, brata Johna in pet sester.

Cleveland, Ohio, 3. marca, 1937.

1879 1937

NAZNANILO in ZAHVALA

Žalostnim in potrtnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je preminul naš ljubljani soprog in oče

FRANK NALC

Umrli je 22. januarja. Pokopali smo ga 25. januarja na Calvary pokopališče po cerkvenih obredih v cerkvi sv. Vida. Rojen je bil 2. aprila 1879 v Loški Dolini. Tam zapušča dva brata in eno sestro.

Dolžnost nas veže, da se iskreno zahvalimo vsem, ki so darovali krasne vence, ki so krasiili krsto pokojnega. Zahvaliti se moramo vsem, ki so prišli ranjkega kropiti in vsem, ki so ga spremili na njeni zadnji zemeljski poti. Iskrena hvala gre tudi pogrebniemu zavodu Joe Zele in Sinovi za dostojno vreden pogreb. Hvala tudi Rev. Max Sodji, za opravljene cerkvene obrede za pokojnim. Hvala tudi vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugi.

Posebna hvala gre Mrs. Mary Jerič, ki nam je stala ob strani v bridkih urah tuge in žalosti.

Hvala tudi društvu Woodmen of the World in Loška Dolina za vso uslugo.

Ti, dragi soprog in oče, počivaj v miru, v ameriški zemlji in spavaj sladko, dokler se ne snidemo tam kjer ni ne muk in ne trpljenja. Ostanek nam v trajnem spominu in vedno bomo žalovali nad izgubo tako dobrega in skrbnega soproga in očeta.

Zalujoči ostali:

Josephine Nalc, soproga; Stephanie (o-mož. Lausche); Josephine (o-mož. Trude); Frances (o-mož. Brak), hčere.

Cleveland, Ohio, 3. marca, 1937.